

โครงการพัฒนาอาจารย์ของวิทยาลัยครูลำปาง

นางสาว ทิพวรรณ สักดิ์รัมย์

003293

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษากามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

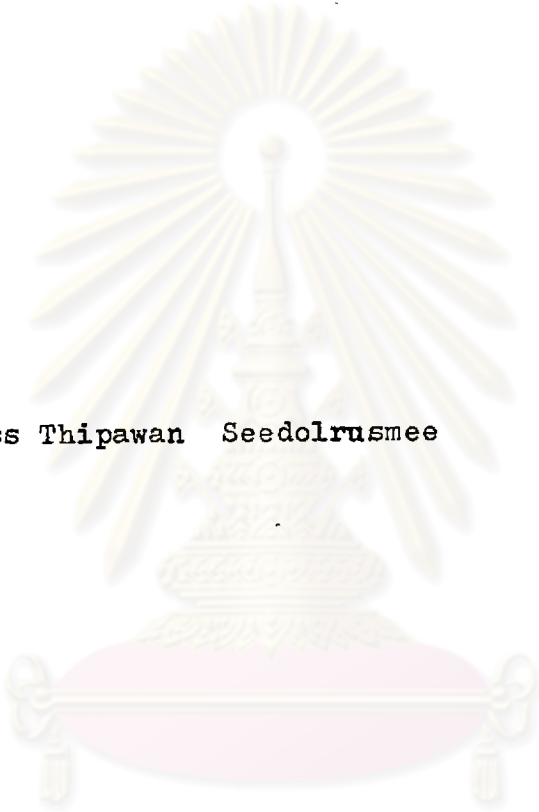
พ.ศ. 2522

I15800283

๕.

FACULTY DEVELOPMENT PROJECT FOR LAMPANG
TEACHER'S COLLEGE

Miss Thipawan Seedolrusmee

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration
Graduate School
Chulalongkorn University

1979

หัวข้อวิทยานิพนธ์ โครงการพัฒนาคณาจารย์ของวิทยาลัยครูลำปาง
โดย นางสาว ทิพวรรณ สีตลรัศมี
ภาควิชา บริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุทัย บุญประเสริฐ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญาโท

..... *ศาสตราจารย์ ดร.อุทัย บุญประเสริฐ* คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประคิมฐ์ มุขนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... *ดร.สุประคิมฐ์ มุขนาค* ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์)

..... *ดร.อุทัย บุญประเสริฐ* กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุทัย บุญประเสริฐ)

..... *ดร.วิไลนทร์* กรรมการ
(อาจารย์ วิชา วิไลนทร์)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ โครงการพัฒนาคณาจารย์ของวิทยาลัยครูลำปาง

ชื่อนิสิต นางสาว ทิพวรรณ สี่คลรัสมิ์

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุทัย บุญประเสริฐ

ภาควิชา บริหารการศึกษา

ปีการศึกษา 2522

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาวิธีการและรูปแบบของการพัฒนาคณาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา
2. เพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการของคณาจารย์วิทยาลัยครูลำปาง ในด้านการพัฒนาคณาจารย์
3. เพื่อเสนอโครงการพัฒนาคณาจารย์ที่เหมาะสมกับสภาพของวิทยาลัยครูลำปาง

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาวิธีการและรูปแบบของการพัฒนาคณาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาจากเอกสาร ตำรา และสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีประสบการณ์ รวมทั้งสำรวจการดำเนินงานพัฒนาคณาจารย์ในวิทยาลัยครูต่าง ๆ เพื่อกำหนดแนวความคิดเบื้องต้นเกี่ยวกับการพัฒนาคณาจารย์
2. ศึกษาสภาพปัจจุบันในการพัฒนาคณาจารย์ของวิทยาลัยครูลำปางและสำรวจความต้องการของคณาจารย์วิทยาลัยครูลำปางจากผู้บริหารและอาจารย์ของวิทยาลัยครูลำปางทั้งหมด
3. ออกแบบโครงการพัฒนาคณาจารย์ของวิทยาลัยครูลำปาง โดยอาศัยข้อมูลจากตอนที่ 1 และตอนที่ 2 เป็นข้อมูลพื้นฐาน

4. นำโครงการพัฒนาคณาจารย์ของวิทยาลัยครูลำปาง ไปทดสอบหาความเป็นไปได้ในการดำเนินงาน โดยทดสอบกับผู้บริหารและอาจารย์กลุ่มเดิม

5. ปรับปรุงโครงการที่ทดสอบแล้วในตอนที่ 4 เสนอเป็นโครงการพัฒนาคณาจารย์ของวิทยาลัยครูลำปาง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบกำหนดให้เลือกตอบ มาตราส่วนประมาณค่าและแบบปลายเปิด

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การอยุ่ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

1. การพัฒนาคณาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาโดยทั่วไปจะมุ่งพัฒนาในด้านการเรียน การสอนเป็นสำคัญ ในหลายสถาบันจะพัฒนาครอบคลุมบทบาทหน้าที่ของอาจารย์ซึ่งได้แก่ การสอน การวิจัย การบริการชุมชนและการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม และพบว่าการพัฒนา คณาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่จะอยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานหนึ่งในสถาบัน ทำหน้าที่จัดกิจกรรมต่าง ๆ ในหลาย ๆ รูปแบบ เพื่อให้บริการแก่คณาจารย์

2. สภาพปัญหาและความต้องการของคณาจารย์วิทยาลัยครูลำปางในด้านการพัฒนา คณาจารย์ จากผลของการวิจัยชี้ให้เห็นว่า ทั้งผู้บริหารและอาจารย์มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทและความรับผิดชอบ อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ส่วนความคิดเห็นต่อการพัฒนา คณาจารย์ พบว่า วิทยาลัยครูลำปางเคยจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคณาจารย์น้อยครั้ง ทั้งผู้บริหารและอาจารย์ ส่วนใหญ่เคยเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อพัฒนาคณาจารย์ ทั้งที่จัดขึ้นในสถาบันและนอกสถาบันน้อยครั้ง

ทางคานอุปสรรคและปัญหาในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคณาจารย์พบว่า ปัญหาส่วนใหญ่มีระดับของการ เป็นปัญหาอยู่ในเกณฑ์มาก

ส่วนคานความต้องการพบว่า ทั้งผู้บริหารและอาจารย์มีความต้องการให้มีกิจกรรม เสริมความรู้ในทุกบทบาทและความรับผิดชอบในเกณฑ์มาก นอกจากนั้นยังพบว่า คณาจารย์ ส่วนหนึ่งต้องการให้วิทยาลัยจัดกิจกรรมเสริมความรู้คานการบริหารและงานธุรการ

๓. จากผลของการวิจัย ผู้วิจัยได้ออกแบบโครงการพัฒนาคณาจารย์สำหรับวิทยาลัยครูลำปาง ซึ่งผ่านการทดสอบหาความเป็นไปได้ของโครงการ จากผู้บริหารและอาจารย์ของวิทยาลัยครูลำปาง โดยโครงการดังกล่าวประกอบด้วยโครงการย่อย ๓ กลุ่มคือ

ก. โครงการส่งเสริมกลุ่มงานวิชาการ โครงการนี้จะครอบคลุมบทบาทด้านการสอนและการวิจัย โครงการในกลุ่มนี้ควรจัดเป็นประจำสม่ำเสมอทุกภาคการศึกษา และต่อเนื่องกันตลอดปี โดยจัดสำหรับคณาจารย์ทุกท่าน

ข. โครงการส่งเสริมกลุ่มสนับสนุนงานวิชาการ โครงการนี้จะครอบคลุมบทบาทด้านกรนิเทศการสอน การเป็นที่ปรึกษาทางวิชาการ และกิจกรรมเสริมหลักสูตร การบริการชุมชนและสังคม โครงการในกลุ่มนี้ควรจัดเป็นประจำทุกภาคการศึกษาหมุนเวียนกันไปตามความเหมาะสม โดยจัดสำหรับคณาจารย์ที่สนใจ

ค. โครงการส่งเสริมการบริหารและงานธุรการ โครงการในกลุ่มนี้ควรจัดขึ้นเป็นครั้งคราวตามความจำเป็น โดยจัดสำหรับผู้ปฏิบัติงานด้านนี้และคณาจารย์ที่สนใจ

นอกจากนั้นโครงการพัฒนาคณาจารย์ของวิทยาลัยครูลำปาง ยังประกอบด้วยโปรแกรมการปฐมนิเทศอาจารย์ใหม่และโปรแกรมการให้บริการทั่วไปแก่คณาจารย์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title Faculty Development Project for Lampang Teacher's
College

Name Miss Thipawan Seedolrusmee

Thesis Advisor Asst. Prof. Uthai Boonprasert, Ph.D.

Department Educational Administration

Academic Year 1979

ABSTRACT

The Purposes of the study :

1. To study and indentify principles underlying the faculty development program in higher education institutions, especially in the teacher college.
2. To study the problems that may involve in the faculty development project for the faculty members at the Lampang Teacher's College. Specific needs in each area concerned in the faculty development for Lampang Teacher's College will, also, be indentified.
3. To propose an appropriate faculty development program for the Lampang Teacher's College.

Methods and Procedures:

The study was divided into five stages as follow

1. Study the methods and models of the faculty development in higher education institutions from various related documents and

publications. Survey of existing activities in various teacher colleges through out the country was also undertaken. This is to identify the principles underlying faculty development program suitable for highing education institution, expecially for the teacher college.

2. Study the current faculty development activities at the Lampang Teacher's College. Surveys to identify the needs for specific program were made. Subjects of the surveys were total administrative officers and all faculty members at the Lampang Teacher's College.

3. Specific faculty development programs, based on data obtained in steps 1 and 2, were designed.

4. The model programs were perSent to all administrators and faculty members at the Lampang Teacher's College for feasibility testing.

5. The previous models were revised base on data obtained from feasibility testing on step 4. These revised models were submitted to the Lampang Teacher's College administration as the most appropriate program for faculty development.

Tool use in this research was the questionnaire which composed of 3 parts; check list, rating scale and open-end.

In analyzing data, percentage, arithmetic mean and standard deviation were used.

Findings:

1. The faculty development program in most of the higher

education institution emphasize instruction as the major area of activity. However, some programs have extended to cover instruction, research, public and community services. And yet some cover artistic and cultural promotion activities.

2. Both administrators and faculty members at the Lampang Teacher's College expressed their desires for the college to arrange the program activities which included all types of role the faculty members of the teacher college are expected to perform.

Some of the faculty members suggested specific programs for new administrators.

3. An appropriate model program was designed and submitted to the college administration. This model program consists of three subprograms as follows:

a. Academic programs which cover instruction and research activities for all faculty members. These programs were suggested as regular programs.

b. Academic support programs which concentrate on activities related to the supervision, academic advice, curricular, student activity advice, public and community services. Each of activity in this program was suggested to arrange seasonally, as needed or as felt appropriate to arrange.

c. Support program which focus on developing administrative and business skills needed for the teacher college. This program was suggested to arrange specifically for those faculty members newly assigned administrative or business jobs.

However, program of orientation type for the new faculty members and service program were also suggested in the faculty development project of Lampang Teacher's College.

กติการวมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ศิริ อุทัย บุญประเสริฐ อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ซึ่งได้ให้คำแนะนำปรึกษาและแก้ไขข้อบกพร่อง
ต่าง ๆ มาโดยตลอด ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็น
อย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูริย์ สินลารัตน์ รองหัวหน้าหน่วย
พัฒนาอาจารย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทองอินทร์ วงศ์โสธร
อาจารย์ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่กรุณาให้ข้อคิดเห็นและคำชี้แจง
และขอเสนอแนะที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง สำหรับการวิจัยในครั้งนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.ประชุม รอดประเสริฐ อาจารย์แผนกวิชา
บริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และรองอธิการฝ่ายวิชาการของ
วิทยาลัยครูต่าง ๆ ที่ได้มีส่วนช่วยเหลือ และให้ข้อมูลต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยในครั้งนี้

ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยครูนครสวรรค์และวิทยาลัยครูพระนคร
พร้อมทั้งเพื่อนอาจารย์ทุกท่านที่ได้มีส่วนช่วยปรับปรุงเครื่องวัดในการวิจัย

และท้ายที่สุดนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้บริหารและอาจารย์ของวิทยาลัยครูลำปางทุกท่านที่ให้
ความร่วมมือตอบแบบสอบถามถึงสองครั้ง ผู้วิจัยตระหนักดีว่า การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงด้วยความ
ร่วมมืออย่างยิ่งจากท่าน ผู้วิจัยจึงขอขอบคุณมาในโอกาสนี้อีกครั้ง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ทิพวรรณ สีคลรัศมี

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ช
กิตติกรรมประกาศ	ญ
รายการตารางประกอบ	ฉ
รายการแผนภูมิ	ค
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
วิธีดำเนินการวิจัย	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	6
ความหมายของคำบางคำที่ใช้ในการวิจัย	6
ลำดับชั้นในการเสนอรายงานการวิจัย	8
2 หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาคุณาจารย์	10
ความหมายของการพัฒนาคุณาจารย์	10
การพัฒนาคุณาจารย์ในสถานอุดมศึกษา	11
การพัฒนาคุณาจารย์ในสถานอุดมศึกษาในประเทศไทย	13
การพัฒนาคุณาจารย์ในสถานอุดมศึกษาในประเทศไทย	
สหรัฐอเมริกา	16
การพัฒนาคุณาจารย์ในสถานอุดมศึกษาในประเทศไทย ..	23
การพัฒนาคุณาจารย์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	30
การพัฒนาคุณาจารย์ของวิทยาลัยครู	41

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

	สรุปลักษณะทั่วไปของการพัฒนาอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา ...	53
3	การศึกษาเบื้องต้นเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจและความต้องการในการ พัฒนาอาจารย์ในวิทยาลัยครูลำปาง	60
	สภาพปัจจุบันของวิทยาลัยครูลำปาง	60
	แนวคิดทางทฤษฎีในการศึกษาปัญหาและความต้องการในการพัฒนา คณาจารย์ของวิทยาลัยครูลำปาง	65
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	75
	ลักษณะของแบบสำรวจ	75
	ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	76
	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	76
	สถิติที่ใช้	78
	ผลการศึกษาเบื้องต้น	79
	การวิเคราะห์สถานการณ์ภาพของยุคอบแบบสอบถาม	79
	การวิเคราะห์สภาพความรู้ ความเข้าใจและความต้องการให้มี กิจกรรมเสริมความรู้เกี่ยวกับบทบาทด้านการสอน	83
	การวิเคราะห์สภาพความรู้ ความเข้าใจและความต้องการให้มี กิจกรรมเสริมความรู้เกี่ยวกับบทบาทด้านการเป็นอาจารย์ ที่ปรึกษาทางวิชาการ	91
	การวิเคราะห์สภาพความรู้ ความเข้าใจและความต้องการให้มี กิจกรรมเสริมความรู้เกี่ยวกับบทบาทด้านการเป็นอาจารย์ ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร	94
	การวิเคราะห์สภาพความรู้ ความเข้าใจและความต้องการให้มี กิจกรรมเสริมความรู้เกี่ยวกับบทบาทด้านการให้บริการชุมชน และสังคม	96

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

	การวิเคราะห์สภาพความรู้ ความเข้าใจและความต้องการให้มีกิจกรรมเสริมความรู้เกี่ยวกับบทบาทงานการนิเทศการสอน	100
	การวิเคราะห์สภาพความรู้ ความเข้าใจและความต้องการให้มีกิจกรรมเสริมความรู้เกี่ยวกับบทบาทงานการวิจัย	104
	เปรียบเทียบสภาพความรู้ ความเข้าใจและความต้องการให้มีกิจกรรมเสริมความรู้ในทุกบทบาท	107
	การวิเคราะห์ที่เกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ต่อการพัฒนาอาจารย์	109
	การวิเคราะห์ที่เกี่ยวกับอุปสรรคและปัญหาในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาอาจารย์	118
4	โครงการพัฒนาอาจารย์ของวิทยาลัยครูลำปาง	125
	แนวคิดพื้นฐานในการออกแบบโครงการพัฒนาอาจารย์ของวิทยาลัยครูลำปาง	125
	ขอบเขตของการพัฒนาอาจารย์	126
	การกำหนดโครงการพัฒนาอาจารย์	128
	การทดสอบความเป็นไปได้ของโครงการ	129
	ผลการทดสอบความเป็นไปได้ของโครงการ	130
	ผลการทดสอบโครงการกล่มงานวิชาการ	131
	ผลการทดสอบโครงการกล่มสนับสนุนงานวิชาการ	139
	ผลการทดสอบโครงการกล่มการบริหารและงานธุรการ	144

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5	
สรุปผลการวิจัย อภิปรายและขอเสนอแนะ	154
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	154
วิธีดำเนินการวิจัย	154
สรุปผลการวิจัย	155
อภิปรายผล	163
ขอเสนอแนะ	170
ขอเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป	174
บรรณานุกรม	175
ภาคผนวก	180
ประวัติผู้เขียน	223

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1	อัตรากำลังอาจารย์ของวิทยาลัยครูลำปางในปีการศึกษา 2521 63
2	จำนวนนักศึกษาในแต่ละระดับของปีการศึกษา 2521 64
3	ผลการเก็บรวบรวมข้อมูลขั้นต้น 77
4	ผู้บริหารและอาจารย์ในวิทยาลัยครูจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอายุราชการ 80
5	ความรู้ ความเข้าใจและความต้องการกิจกรรมเสริมความรู้เกี่ยวกับ บทบาทงานการสอน 83
6	ความรู้ ความเข้าใจและความต้องการกิจกรรมเสริมความรู้เกี่ยวกับบทบาท งานการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ 91
7	ความรู้ ความเข้าใจและความต้องการกิจกรรมเสริมความรู้เกี่ยวกับ บทบาทงานการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร 94
8	ความรู้ ความเข้าใจและความต้องการกิจกรรมเสริมความรู้เกี่ยวกับ บทบาทงานการบริการวิชาการและชุมชนและสังคม 96
9	ความรู้ ความเข้าใจและความต้องการกิจกรรมเสริมความรู้เกี่ยวกับ บทบาทงานการนิเทศการสอน 100
10	ความรู้ ความเข้าใจและความต้องการกิจกรรมเสริมความรู้เกี่ยวกับ บทบาทงานการวิจัย 104
11	เปรียบเทียบสภาพความรู้ความเข้าใจและความต้องการให้กิจกรรม เสริมความรู้ในทุกบทบาท 107
12	ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ต่อการพัฒนาอาจารย์ 110

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
13	อุปสรรคและปัญหาในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาอาจารย์ 119
14	การจัดลำดับที่ของโครงการในกลุ่มที่ 1 149
15	การจัดลำดับที่ของโครงการในกลุ่มที่ 2 151
16	การจัดลำดับที่ของโครงการในกลุ่มที่ 3 152
17	สรุปการจัดลำดับที่ของโครงการย่อยในแต่ละกลุ่มงานในโครงการ พัฒนาอาจารย์ของวิทยาลัยครูลำปาง 153
18	ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของแต่ละโครงการในกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 215
19	ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของแต่ละโครงการในกลุ่มที่ 3 .. 216
20	ความคิดเห็นต่อปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในการจัดโครงการส่งเสริมกลุ่มงาน วิชาการ กลุ่มสนับสนุนงานวิชาการและกลุ่มการบริหารและงานธุรการ 217
21	ข้อเสนอแนะวิธีป้องกันปัญหาในการจัดโครงการส่งเสริมกลุ่มงานวิชาการ กลุ่มสนับสนุนงานวิชาการและกลุ่มการบริหารและงานธุรการ 218

รายการแผนภูมิประกอบ

แผนภูมิที่		หน้า
1	รูปแบบของการพัฒนาอาจารย์แบบผสมบูรณ	21
2	การพัฒนาอาจารย์	55
3	กระบวนการของระบบ	66
4	แนวการจัดการฝึกหัดครูอย่างมีระบบ	68
5	ความสัมพันธ์ของระบบเล็กและระบบใหญ่	69
6	ความสัมพันธ์ภายในระบบ	69
7	แนวการจัดโครงการพัฒนาอาจารย์ของวิทยาลัยครูลำปาง	71
8	แนวคิดในการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาอาจารย์ ของวิทยาลัยครูลำปาง	74
9	โครงสร้างของงานพัฒนาอาจารย์ของวิทยาลัยครูลำปาง	127

ศูนย์วิทยพัทพยาบาล
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย